

Orhan Pamuk (*7 czerwca 1952 w Stambule)

Ten pisarz ze Stambułu

w każdym ze swych tytułów

wielbiąc swoje miasto

tępi przemoc jasno,

bez lęku czy skrępowań.

(ebs)

Orhan Pamuk - turecki pisarz, Laureat Nagrody Nobla z dziedziny literatury w 2006, był pierwszym pisarzem świata muzułmańskiego, który odważył się potępić fatwę nałożoną przez ajatollaha Chomeiniego na Salmana Rushdiego.

<https://www.youtube.com/watch?v=5wKq9Ki22ms>

Urodził się 7 czerwca w Stambule w roku 1952, wychował się w bogatej rodzinie. W młodości kształcił się na malarza. Ukończył *American Robert College* w Stambule, a następnie studiował architekturę na tamtejszej politechnice, jednak po trzech latach porzucił ją, jak i ambicje zostania artystą lub architektem. Później studiował również dziennikarstwo na Uniwersytecie w Stambule, lecz nigdy nie pracował jako dziennikarz. Od 23 roku życia zajmował się wyłącznie pisarstwem.

W jego kraju określa się go mianem komentatora społecznego, mimo iż sam uważa się za twórcę fikcji literackiej, bez skłonności politycznych. Należy do grona "oświeconych" intelektualistów tureckich, o nieortodoksyjnych poglądach religijnych, otwartych na integrację Turcji z Unią Europejską. Był pierwszym pisarzem świata muzułmańskiego, który publicznie potępił fatwę skazującą na śmierć Salmana Rushdiego. W swoich książkach opisuje często kontakt kultur Wschodu i Zachodu. Jego twórczość przetłumaczono na ponad 40 języków.

Pamuk był kilkakrotnie obiektem ataków tureckich środowisk ekstremistycznych, związanych jednak nie z islamskim fundamentalizmem, ale ze świeckim nacjonalizmem i armią. W 2005 w miejscowości Bilecik palono jego książki, a prefekt jednego z regionów prowincji Isparta nakazał wycofanie jego książek z bibliotek. W tym samym roku Pamukowi wytoczono proces po tym, jak wspomniał w jednej ze szwajcarskich gazet, że w Turcji zabito milion Ormian (rzeź Ormian) i 30000 Kurdów. Zarzuty wycofano 22 stycznia 2006.

Turcja: pisarz noblista Orhan Pamuk popiera demonstrantów (w roku 2013)

Turecki pisarz Orhan Pamuk, laureat Literackiej Nagrody Nobla, poparł demonstrantów, którzy w wielu miastach Turcji od końca maja organizują antyrządowe akcje protestu - informuje wychodzący w Stambule dziennik "Hurriyet".

Zdaniem pisarza rząd Turcji powinien prowadzić łagodniejszą politykę. Orhan Pamuk ma nadzieję, że wydarzenia w Turcji zakończą się pokojowo.

"Każdy, kto mieszka w Stambule, ma niezapomniane wspomnienia związane z placem Taksim. Rozumiem tych ludzi. Rozumiem ich gniew. Cały świat ich rozumie. W Turcji dzieją się ważne rzeczy, bardzo się tym niepokoję" - powiedział Pamuk, którego wypowiedź dla włoskich mediów cytuje turecka gazeta.

Zdaniem noblisty władze Turcji powinny prowadzić łagodniejszą politykę. "Sądzę, że rząd robi wielki błąd chcąc w tak ważnym miejscu wyrąbać drzewa i zbudować centrum handlowe" - powiedział Pamuk, który mówi o konieczności uratowania placu Taksim i wyraża nadzieję, że wszystko skończy się pokojowo.

Powtarzające się od końca maja demonstracje na wielkim stambulskim placu Taksim, które początkowo były tylko protestem tureckiej młodzieży przeciwko rządowym planom zabudowy placu i sąsiedniego parku (ma tam powstać meczet i centrum handlowe), przekształciły się w ruch polityczny. Pod wpływem przemocy policji wobec demonstrantów wystąpienia te nabrały politycznego charakteru. (źródło: PAP, 8 czerwca 2013)

<https://www.youtube.com/watch?v=kusFIDEa4nU>

"Człowiek, który żyje dla samego szczęścia, nie może być szczęśliwy! Zapamiętaj to sobie!" (z powieści "Śnieg")